

§Handläggare: Maria Håkansson
Region Innerstad
Park- och gatubyrån
Tel: 508 262 03
maria.hakansson@gfk.stockholm.se

2003-03-07

Dnr 02-310-3946
Dnr 03-310-589

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

**Trafikering med bussar längre än 12 meter i Stockholms innerstad.
Skrivelser från Svenska Bussbranschens Riksförbund med flera
samt från Mats Rosén (kd).**

FÖRSLAG TILL BESLUT

Gatu- och Fastighetsnämnden beslutar att

1. avslå förslaget att generellt tillåta bussar längre än 12 meter i Stockholms stad.
2. överlämna och åberopa kontorets utlåtande som svar på skrivelserna från Svenska Bussbranschens Riksförbund med flera och från Mats Rosén.

Olle Zetterberg

Bertil Strid
Tf

Mats Fager

SAMMANFATTNING

Idag finns en lokal trafikföreskrift som förbjuder trafik med fordon längre än 12 meter i Stockholms stad, med undantag för vissa gator och genomfartsleder.

Svenska Bussbranschens Riksförbund, Sveriges Hotell- och Restaurangföretagare och Stockholm Visitors Board samt Mats Rosén (kd) har i två skrivelser till Gatu- och Fastighetsnämnden uttryckt en önskan att häva detta förbud och att bussar med en längd upp till 15 meter tillåts. Detta för att öka möjligheterna att komma nära stadens turistattraktioner.

Gatu- och fastighetskontoret föreslår att förbudet skall kvarstå, då stadens gator ej är utformade att klara sådana långa fordon.

Bilaga 1: Skrivelse från Svenska Bussbranschens Riksförbund m.fl.

Bilaga 2: Skrivelse från Mats Rosén (kd)

UTLÅTANDE

Bakgrund

Inlämnade skrivelser

Svenska Bussbranschens Riksförbund (BR), Sveriges Hotell- och Restaurangföretagare (SHR) och Stockholm Visitor Board (SVB) föreslår i en gemensam skrivelse till Gatu- och Fastighetsnämnden daterad 02-11-12 att Stockholms stad ska införa en generell dispens för bussar längre än 12 meter. Deras främsta argument är:

- en ökad tillgänglighet till hotell, restauranger, sevärdheter, etcetera och en förkortad restid för resenärerna då bussarna de använder slipper köra omvägar.
- att större bussar resulterar i färre bussar, som i sin tur skulle minska trängseln och miljöpåverkan.

En hänvisning sker även till ett nytt EU-direktiv, 2002/7/EG antaget den 18 februari 2002, som tillåter bussar upp till 15 meter.

Mats Rosén (kd) föreslår i en skrivelse till Gatu- och Fastighetsnämnden, daterad 03-02-18, att Gatu- och Fastighetskontoret skall utreda förutsättningarna för att tillåta längre bussar i bland annat innerstaden. Hänvisning sker till "det nya EU-direktivet".

Lokala trafikföreskrifter och dispenser

Gällande LTF för Stockholms stad:

LTF 6 § 2 mom 2 stycket. Motordrivet fordon eller fordonståg, vars sammanlagda längd – lasten inräknad – överstiger 12 meter får inte framföras på väg som inte är enskild.

Undantag finns:

LTF 6 § 2 mom 4 stycket. Utan hinder av föreskrifterna i första och andra stycket får fordon och fordonståg framföras på trafikleder som är förtecknade i färdvägsförteckning A (gröna vägnätet).

LTF 6 § 2 mom 5 stycket. Utan hinder av föreskrifterna i andra stycket får fordon som är registrerade som buss, utöver trafiklederna i färdvägsförteckning A, även färdas på trafiklederna som är förtecknade i färdvägsförteckning B.

Det är möjligt att ansöka om tillfällig dispens om särskild anledning finns.

EU-direktiv 2002/7/EG

Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/7/EG av den 18 februari 2002 är en ändring av rådets direktiv 96/53/EG om största tillåtna dimensioner i nationell och internationell trafik och högsta tillåtna vikter i internationell trafik för vissa vägfordon som framförs inom gemenskapen. Syftet med direktivet är att harmonisera regler angående dimensioner för vägfordon för persontransporter som rör trafiken mellan medlemsstaterna och nationell

transport i den utsträckning det handlar om egenskaper som väsentligt inverkar på konkurrensvillkoren inom transportsektorn.

Direktivet har inte för avsikt att reglera medlemsstaternas möjlighet att utfärda lokala trafikföreskrifter för vissa områden/vägar. Detta beskrivs i artikel 7 enligt nedan.

”Detta direktiv skall inte påverka tillämpningen av de vägtrafikbestämmelser som gäller i varje medlemsstat och gör det möjligt att begränsa fordonens vikt och/eller dimensioner på vissa vägar eller konstbyggnader oavsett i vilken medlemsstat fordonet har registrerats eller tagits i bruk.

Detta innefattar möjligheterna att införa lokala begränsningar av största tillåtna dimensioner och högsta tillåtna vikter för fordon som kan användas i särskilda områden eller på särskilda vägar, när den lokala infrastrukturen inte medger trafik med långa och tunga fordon, som till exempel i stadskärnor, i små byar eller på platser av särskilt naturintresse.”

Tidigare beslut i frågan

I ett beslut i Gatunämnden 1991, GN 91-310-1043, uttalade nämnden sig negativ till en utveckling mot allt längre, större och tyngre fordon. Anledningen var dels att större fordon leder till orimliga krav på ombyggnader i gatumiljön, dels att de utgör en ökad trafiksäkerhetsrisk.

Analys

Skälet till rådande reglering är att Stockholms gator, med undantag för genomfartslederna, inte är byggda så att de på ett trafiksäkert sätt kan klara fordon med en längd över 12 meter. Trafiksäkerhetsproblemen med stora fordon är bland annat deras bredd och kurvradier, samt att de skymmer sikten och lämnar mindre utrymme till övriga trafikanter. Ju längre fordonen är desto svårare blir det även att hålla uppsikt över cyklister, fotgängare med flera.

Större bussar skulle ha svårt att parkera då de tar mer plats vid kantstenen, de har svårare att komma till, och på- och avstigningszonerna skulle i många fall inte räcka till.

Det finns idag undantag för 12-meters regeln på några större gator som gör det möjligt att även med längre bussar ta sig genom staden och fram till vissa utvalda målpunkter.

Dispens kan ges om särskilda skäl föreligger, men ett ”vanligt bussärende” gäller inte som särskilt skäl. SL:s 18 meter långa stombussar har dispens för att köra på sträckningarna för linje 1, 3 och 4.

EU-direktivet som båda skrivelserna hänvisar till har för avsikt att harmonisera reglerna vad gäller internationell och, viss, nationell trafik. Dock står inte direktivet som ett hinder för att lokala trafikföreskrifter

begränsar fordonslängden i särskilda områden där den lokala infrastrukturen inte tillåter trafik med långa fordon.

Samråd

Samråd har skett med trafikpolisen som stödjer kontoret i att på grund av gatornas utformning blir långa fordon ett framkomlighetsproblem – och då också ett trafiksäkerhetsproblem. Tas det generella förbudet mot fordon längre än 12 meter bort måste det istället göras en omfattande mängd speciella förbud för enskilda gator.

Samråd har även skett med Åke Svedberg på Vägverket i Borlänge som tolkar EU-direktivet på samma sätt som Gatu- och Fastighetskontoret. Det påpekas även att det nya EU-direktivet kommer att innebära en begränsning av dagens svenska bestämmelser då Sverige idag tillåter längre och tyngre bussar än direktivet.

Kontorets förslag/synpunkter

Kontoret anser inte att det finns tillräckliga skäl för att häva förbudet mot längre bussar än 12 meter i Stockholms stad. Detta med hänsyn till vägarnas konstruktion och den totala trafiksituationen.

EU-direktivet 2002/7/EG som båda skrivelserna hänvisar till kräver inte av medlemsstaterna att ta bort lokala trafikföreskrifter som på särskilda gator begränsar bussars längd mer än vad direktivet gör.

Kontoret föreslår därför att förbudet skall kvarstå.

SLUT